

ATLAS INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL ON SOCIAL SCIENCES

Open Access Refereed E-Journal & Refereed & Indexed
ISSN:2619-936X

Vol:5, Issue:22

2019

pp.700-712

Article Arrival Date: 13.07.2019

Published Date: 25.09.2019

ÜNİVERSİTE RESMİ İNTERNET SİTELERİNİN GÖRSEL AÇIDAN MUKAYESELİ İNCELEMESİ

VISUAL COMPARATIVE ANALYSIS OF UNIVERSITY OFFICIAL WEBSITES

Dr. Öğr. Gör. İpek Fatma ÇEVİK

İğdır Üniversitesi, Orcid ID: 0000-0003-4917-6675

Doi Number : <http://dx.doi.org/10.31568/atlas.351>

Article Type : Research Article

ÖZET

Günümüzde büyük bir hızla gelişen iletişim teknolojileri sayesinde milyonlarca kişiyi ortak bir ağ ile birbirine bağlayan internet teknolojisi kullanılarak, dünyanın her yerinden zaman ve mekân kavramı olmaksızın bir klavye dokunuşuyla bilgiye, belgeye, kişilere, kuruluşlara ulaşmak ve iletişim kurmak mümkün hale gelmiştir. 21. yüzyılın ileri teknolojileri sonucu içinde bulunduğumuz dijital çağ, kurumlara ait internet sitelerini dünyaya açılan bir kapı haline dönüştürmüştür; üstün kullanılabilirlik seviyesinde olmasının yanı sıra kurumsal yapıya uygun ve dolayısı ile kurum kimliğini yansıtan internet sitesi görsel tasarımları ile kişilere sürekli bilgi akışını sağlayabilmeli, kişilerin bilgiye ulaşması noktasındaki beklentilerini tatmin etmelidir. Bu çerçeveden bakıldığında üniversite resmi internet sitelerinin çoklu dil desteği, öğrenci destek hattı, bölüm ve programların aktifliği, aday öğrenci platformu, akademik başarı duyuruları, içerik yeterliliği, kampüs yaşamı ve şehir yaşamı bilgilendirme, mezun portalı kullanılabilirliğinin yanı sıra grafik tasarımı bağlamında kurumsal renk, fotoğraf ve video kullanımı, etkinlik takvimi, güncellik, düzen, sadelik özellikleri nitelik ve nicelik bakımından kişilerin internet sitesi kullanım ihtiyaçlarına cevap verebilmelidir. Bu araştırmada yerli ve yabancı menşei toplam 70 adet devlet ve vakıf üniversitesinin resmi internet siteleri incelenmiş, 16 farklı kritere göre kişisel değerlendirme yapılmış ve değerlendirme sonuçlarından elde edilen ortalama derecelere göre mukayeseli sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır.

Anahtar kelimeler: İnternet sitesi, grafik tasarım, görsel tasarım.

ABSTRACT

Nowadays, thanks to the rapidly developing communication technologies, it is possible to reach and communicate information, documents, people, organizations with the touch of a keyboard without the concept of time and space from anywhere in the world by using internet technology that connects millions of people with a common network. As a result of the advanced technologies of the 21st century, the digital age has transformed corporate websites into a gateway to the world; In addition to being at a high level of usability, the website should be able to provide continuous flow of information to the people with its visual designs that reflect the corporate identity and thus reflect the corporate identity, and satisfy the expectations of people to reach information. In this context, the official website of the university, multi-language support, student support line, the activity of departments and programs, candidate student platform, academic achievement announcements, content adequacy, campus life and city life information, graduate portal usability as well as graphic design in the context of corporate color, photography and the use of video, event calendar, timeliness, layout, simplicity, quality and quantity of individuals to meet the needs of the website use. In this research, the official websites of 70 public and private universities of domestic and foreign origin were examined, personal evaluation was made according to 16 different elements and comparative results were tried to be reached according to the average grades obtained from the evaluation results.

Keywords: Website, graphic design, visual design.

1. GİRİŞ

İletişim teknolojilerindeki gelişme hızı sayesinde bir devrim olarak nitelendirilen internet, günümüzde yalnızca teknolojik bir yenilik olarak kabul görmenin ötesine geçerek McLuhan'ın (1966: 54) “evrensel köy” benzetmesinde olduğu gibi küreselleştirici bir etki yaratmaktadır (Polat, 2002: 2). İletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmelerin bir sonucu olarak iletişim biçimleri ve insanlar arasındaki sosyalleşme de dönüşerek değişmektedir. İnternet öncesi dönemlerde iletişim içerisine girmek için gerekli olan organik bağ, bugün internet ağı olarak dönüşüm geçirmiştir. Bu çerçevede iletişim, belirli sınırlar içerisinde gerçekleşme esaretinden kurtulmuştur (Morley ve Robins, 1995: 111). Dünya genelinde internet kullanarak birbirine bağlanan bilgisayarlar aracılığı ile toplumları, kurum ve kuruluşları zaman ve mekân sınırlarını aşarak birbirinden sürekli olarak bilgi, belge ve haber alıp paylaşılabilir bir iletişim ağına dönüştürmüştür (Larrain, 1995: 207). Bu süreç içerisinde sosyal yaşam ve topluma verilen hizmetlerin sunuş yöntemleri dönüşerek değişmiş, bilgi bir güç haline gelerek kurum ve kuruluşların da bu bilgiyi takip etmeleri gerekliliğini oluşturmuştur (Göksel ve Yurdakul 2002: 321). Bu durumun bir sonucu olarak toplumlar bu bilgi akışının ve internet ağının bir parçası olmak amacı ile çok çeşitli çalışmalar yapmıştır. Bu çalışmalar, belirledikleri ya da hedefledikleri gruplara ulaşmalarında önemli bir etken olmaktadır. Nihayetinde internet ağıyla kurulan iletişim ile gönderilen ya da alınan bilgi, video, ses, fotoğraf, grafikler ve metinsel dataların tek tek ya da bir araya getirilmesi ile zaman ve mekândan bağımsız işleyen bir süreçtir (Timisi, 2003: 124).

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de internetin yaygınlaşması ile birlikte kurum ve kuruluşlar için resmi internet siteleri dünyaya açılan bir pencere olması sebebiyle büyük bir önem kazanmaktadır. Resmi internet siteleri sayesinde kurum ve kuruluşlar zaman ve mekân sınırlaması olmaksızın geniş kitlelere bir tuş ile ulaşarak ulaştırmak istedikleri bilgi ve belgelerin iletimini yapabilmektedir. Kurumların resmi internet sitelerinden vermek istenen bu bilgi ve belgelere ulaşma işlemini gerçekleştiren kullanıcılara yönelik olarak, kurumsal kimliğe sahip ve kullanım kolaylığı sağlayan resmi internet sitesi tasarımları etkin kullanım açısından büyük bir öneme sahiptir. Fang ve Holsapple'ın (2007) çalışmasına göre, internet sitesi kullanıcılarının tasarım açısından başarısız olan internet siteleri ile karşılaştıklarına değinmektedir.

Kurum ve kuruluşların resmi internet sitelerine sahip olmak tek başına yeterli değildir. Kullanıcıları için kurum kimliğini doğru ifade eden, daha sonra da ziyaret edilmesini sağlaması amacı ile ilgi çekici ve kullanım kolaylığına sahip olması bir internet sitesinde olması gereken özelliklerin başında gelmektedir. Peltekoğlu'nun (2001: 282) ifade ettiği gibi bir internet sitesi, kurumsal, hedeflenen grubu ilgilendirecek haberleri içermeli ve etkileşimli bir iletişime imkân sağlamalıdır. Bunun yanı sıra internet sitesinde birden fazla dil seçeneği, iletişim adres ve telefonları, basın bültenleri gibi bilgilerinde yer alması gerekmektedir (Okay ve Okay 2005: 514-515). İnternet sitesinde bilgi metinlerinin ve fotoğraf ile grafik asarım öğelerinin de dengeli kullanılması gereklidir. Yalnızca metin kullanılan internet sitelerini olduğu kadar yalnız fotoğraf ve grafik öğelerin kullanıldığı internet sitelerinde kullanım sıklığını azaltacaktır. Wilcox ve arkadaşlarına göre (2006) bir internet sitesinin ilgi çekici olması amacıyla bazı özellikleri içermesi gerekmektedir. Bu özellikler Şekil 01.'de görülmektedir.

Sitenin amacı tanımlanmalıdır.

Site hazırlanırken dizaynı yapan kişiler kendilerini izleyicinin yerine koymalı ve bu şekilde site oluşturulmalıdır.

Materyaller siteden çıkarılmamalı, güçlü grafik ekipmanlarla yeniden dizayn edilmelidir.

Site daima güncellenmelidir.

Grafikler aşırıya kaçmamalıdır. Karışık grafiklerin yüklenmesi zaman alır. Bu nedenle sitenin hızlı açılabilmesi için sade ve çok karmaşık olmayan grafikler tercih edilmelidir.

Site interaktif yapılmalıdır.

Feedback kullanım sitede yavaş yavaş geliştirilmelidir.

Renk kullanımı iyi olmalıdır.

Bilgi yerleştirme iyi olmalıdır. Yazılar soldan sağa doğru okunduğu için görülmesi istenen önemli bilgiler sayfanın soluna yerleştirilmelidir.

Kullanımı kolay olmalıdır. Sayfalar arası gidiş geliş ve geri dönüşler kolay ve hızlı olmalıdır.

Şekil 01. İnternet sitesinin ilgi çekici olması için içerdiği özellikler.

Kaynak: (Wilcox, Ault ve Agee, 2006).

Üniversite resmi internet siteleri başta öğrenciler, öğretmenler ve dış paydaşlar olmak üzere geniş bir ziyaretçi kitlesine sahiptir. Resmi internet sitesi sayesinde üniversiteler, bilgi ve belgeleri, gelişme ve etkinlikleri zaman ve mekândan bağımsız olarak iç ve dış paydaşlarına ulaştırabilmektedir (Battleson, Booth ve Weintrop, 2001). Tüm kurum ve kuruluşlarda olduğu üzere üniversitelerin resmi internet sitelerinde kullanım kolaylığı birincil önem arz etmektedir. İnternet sitesi tasarım problemleri sebebiyle kullanıcı memnuniyetsizliği, üniversite imajını zedeleyebilmektedir (Corry, Frick ve Hansen, 1997). Robins ve Holmes (2008), internet sitesini ziyaret eden kullanıcıların birkaç saniye içerisinde sitede kalmaya ya da ayrılmaya karar verdiklerini, internet sitesine sayfa estetiğinin bu kararı almalarındaki en önemli faktör olduğunu belirtmiştir. Bu bağlamda üniversite resmi internet sitelerinin kurumsal bir yapıda, işlevsellik, kullanılabilirlik ve erişilebilirlik özelliklerini içeren kullanıcı odaklı bir tasarıma sahip olması gerekmektedir (Norman, 2013). Kullanıcı odaklı tasarım yaklaşımı Şekil 2.'de belirtilmiştir.

İşlevsel Özellikler	İnternet sitesinin planlanan işlevleri gerçekleştirip gerçekleştirmediğine ve ne kadar etki bir şekilde yerine getirildiğine bakılır.
Kullanılabilirlik Özellikler	İnternet sitesi ile etkileşim, kullanım kolaylığı, kullanılabilirlik testleri ve kullanıcı deneylerinin kalitesi değerlendirilir.
Erişilebilirlik Özellikler	İnternet sitesinin erişilebilirlik testleri, kullanıcılara eşit imkan sağlanması ve özellikle engelli kullanıcı ihtiyaçlarının dikkate alınıp alınmadığı incelenir.

Şekil 02. Kullanıcı odaklı tasarım yaklaşımı

Kaynak: (Bertot ve Jaeger, 2008).

2. AMAÇ

Üniversiteler toplum ile yakın ilişki ve iletişim içerisinde bulunmaları sebebiyle, teknolojinin tüm gelişmelerinden yararlanmaları gerekmektedir. Bu çerçeveden bakıldığında günümüzde tüm dünyayı zaman ve mekândan bağımsız bir şekilde birbirine bağlayan internet teknolojilerinden yararlanan yerli, yabancı menşeli, toplam 70 adet devlet ve vakıf üniversitesinin resmi internet sitelerinin görsel açıdan incelenmesi ve mukayeseli karşılaştırması, bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır.

3. YÖNTEM

İnternet teknolojilerinden yararlanan yerli, yabancı menşeli, toplam 70 adet devlet ve vakıf üniversitesinin resmi internet sitelerinin görsel açıdan mukayeseli incelenmesi ve içerik analizi yönteminden yararlanılmıştır.

4. EVREN

Araştırmanın evrenini oluşturan yerli, yabancı menşeli, toplam 70 adet devlet ve vakıf üniversitesinin resmi internet siteleri ve adresleri Tablo 1.'de belirtilmiştir.

Tablo 1. Devlet ve vakıf üniversitelerinin resmi internet siteleri.

No	Değerlendirilen Üniversiteler	İnternet Adresleri
1	İstanbul Üniversitesi	www.istanbul.edu.tr
2	Marmara Üniversitesi	www.marmara.edu.tr
3	Erciyes Üniversitesi	www.erciyes.edu.tr
4	Akdeniz Üniversitesi	www.akdeniz.edu.tr
5	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	www.alanya.edu.tr
6	Muş Alparslan Üniversitesi	www.alparslan.edu.tr
7	Ardahan Üniversitesi	www.ardahan.edu.tr
8	Fırat Üniversitesi	www.firat.edu.tr
9	Artvin Çoruh Üniversitesi	www.artvin.edu.tr
10	Karadeniz Teknik Üniversitesi	www.ktu.edu.tr
11	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	www.adu.edu.tr
12	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	www.dumlupinar.edu.tr
13	Dokuz Eylül Üniversitesi	www.deu.edu.tr
14	Munzur Üniversitesi	www.munzur.edu.tr
15	Harran Üniversitesi	www.harran.edu.tr
16	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	www.ebyu.edu.tr
17	Ahi Evran Üniversitesi	www.ahievran.edu.tr
18	Afyon Kocatepe Üniversitesi	www.aku.edu.tr
19	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	www.nku.edu.tr
20	İstanbul Teknik Üniversitesi	www.itu.edu.tr
21	Hacettepe Üniversitesi	www.hacettepe.edu.tr
22	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	www.metu.edu.tr
23	Anadolu Üniversitesi	www.anadolu.edu.tr
24	Konya Selçuk Üniversitesi	www.selcuk.edu.tr
25	Çukurova Üniversitesi	www.cu.edu.tr
26	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	www.cumhuriyet.edu.tr
27	Boğaziçi Üniversitesi	www.boun.edu.tr
28	Mardin Artuklu Üniversitesi	www.artuklu.edu.tr
29	Şırnak Üniversitesi	www.sirnak.edu.tr
30	Dicle Üniversitesi	www.dicle.edu.tr
31	Atatürk Üniversitesi	www.atauni.edu.tr
32	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	www.agri.edu.tr
33	Kafkas Üniversitesi	www.kafkas.edu.tr
34	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	www.yyu.edu.tr
35	Kahraman Maraş Sütçü İmamoglu Üniversitesi	www.ksu.edu.tr
36	Kayseri Üniversitesi	www.kayseri.edu.tr

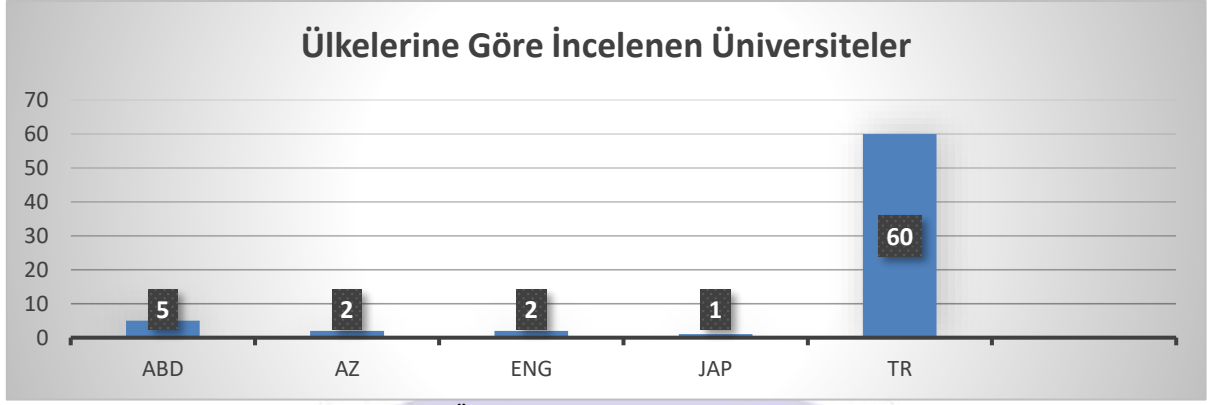
37	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	www.gop.edu.tr
38	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	www.comu.edu.tr
39	Mersin Üniversitesi	www.mersin.edu.tr
40	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	www.mku.edu.tr
41	Bitlis Eren Üniversitesi	www.beu.edu.tr
42	Samsun Üniversitesi	www.samsun.edu.tr
43	Ege Üniversitesi	www.ege.edu.tr
44	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	www.mu.edu.tr
45	Bilkent Üniversitesi	w3.bilkent.edu.tr
46	Koç Üniversitesi	www.ku.edu.tr
47	Sabancı Üniversitesi	www.sabanciuniv.edu.tr
48	Bahçeşehir Üniversitesi	www.bau.edu.tr
49	İstanbul Bilgi Üniversitesi	www.bilgi.edu.tr
50	Acıbadem Üniversitesi	www.acibadem.edu.tr
51	Işık Üniversitesi	www.isikun.edu.tr
52	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi	www.yeniuyuzyl.edu.tr
53	Maltepe Üniversitesi	www.maltepe.edu.tr
54	Özyeğin Üniversitesi	www.ozyegin.edu.tr
55	Başkent Üniversitesi	www.baskent.edu.tr
56	Çankaya Üniversitesi	www.cankaya.edu.tr
57	TOBB Üniversitesi	www.etu.edu.tr
58	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	www.hku.edu.tr
59	Toros Üniversitesi	www.toros.edu.tr
60	Harvard University	www.harvard.edu
61	University of Cambridge	www.cam.ac.uk
62	Massachusetts Institute of Technology	www.mit.edu
63	Stanford University	www.stanford.edu
64	The University of Chicago	www.uchicago.edu
65	Kyoto University	www.kyoto-u.ac.jp
66	Florida International University	www.fiu.edu
67	University of Oxford	www.ox.ac.uk
68	Nahçıvan Devlet Üniversitesi	www.ndu.edu.az
69	Bakü Devlet Üniversitesi	www.bsu.edu.az
70	Iğdır Üniversitesi	www.igdir.edu.tr

4. BULGULAR

Araştırmada yerli, yabancı menşeli, toplam 70 adet devlet ve vakıf üniversitesinin resmi internet siteleri incelenmiş, 16 adet kritere göre değerlendirme yapılmış ve değerlendirme sonuçlarından elde edilen ortalama derecelere göre mukayeseli sonuçlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Söz konusu üniversite resmi internet siteleri; 16 adet kriter ölçüsünde puanlanmıştır.

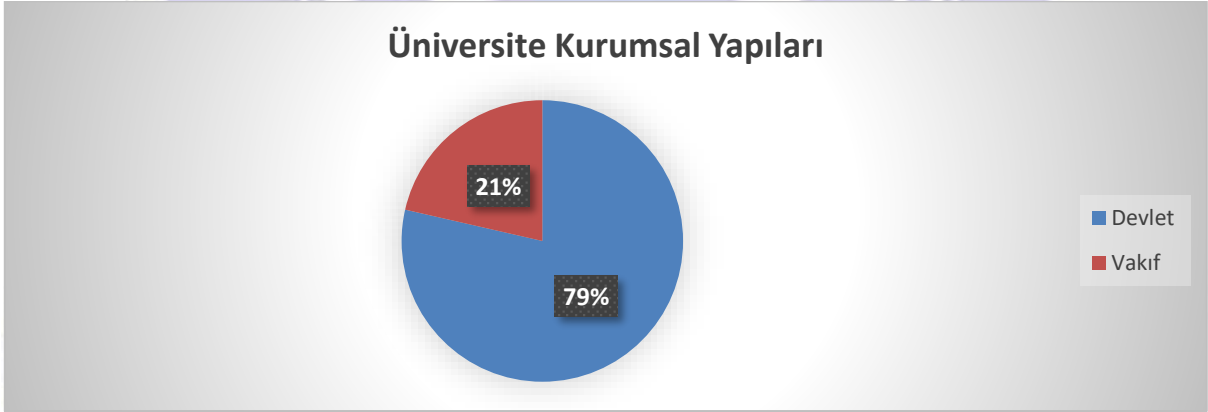
4.1. Resmi İnternet Sayfası İncelenen Üniversitelere İlişkin Bilgiler

Çalışmada toplam 70 adet üniversite resmi internet sitesi incelenmiştir. Bunlardan 60 adedi Türk, 5 adedi ABD, 2 adedi Azerbaycan, 2 adedi İngiltere ve 1 adedi Japonya menşelidir. Toplamda 60 Türk üniversitesi, 10 adet ise yabancı üniversite resmi internet sitesi (Şekil 3.) araştırılmıştır.

Şekil 3. Ülkelere göre incelenen üniversiteler.

Çalışma konu olan 70 adet üniversitenin kurumsal yapıları, devlet ve vakıf olmak üzere iki tür olarak dikkate alındığında; 55 (%79) adedinin devlet üniversitesi, 15 (%21) adedi ise vakıf üniversitesi statüsünde (Şekil 4.) bulunmaktadır.

Şekil 4. Üniversite kurumsal yapıları.

4.2. Değerlendirme Kriterleri

Üniversite internet siteleri, aşağıda belirtilmiş olan 16 adet kritere, 10 üzerinden verilen puanlamalarla (10 en yüksek, 1 en düşük puan) değerlendirilmiştir.

- ✓ Renklendirme,
- ✓ Çoklu dil desteği,
- ✓ Fotoğraf kullanımı,
- ✓ Video kullanımı,
- ✓ Destek hattı,
- ✓ Alt birimler (bölüm, fakülte vs.) aktifliği,
- ✓ Aday öğrenci platformu,
- ✓ Akademik başarı duyuruları,
- ✓ Etkinlik takvimi,
- ✓ Güncellik,
- ✓ Düzenlilik,
- ✓ Sadelik,
- ✓ Mezun portalı,

- ✓ İçerik yeterliliği,
- ✓ Kampüs yaşamı bilgilendirme,
- ✓ Şehir yaşamı bilgilendirme.

4.3. Türk Üniversiteleri Resmi İnternet Siteleri Genel Puan Sıralaması

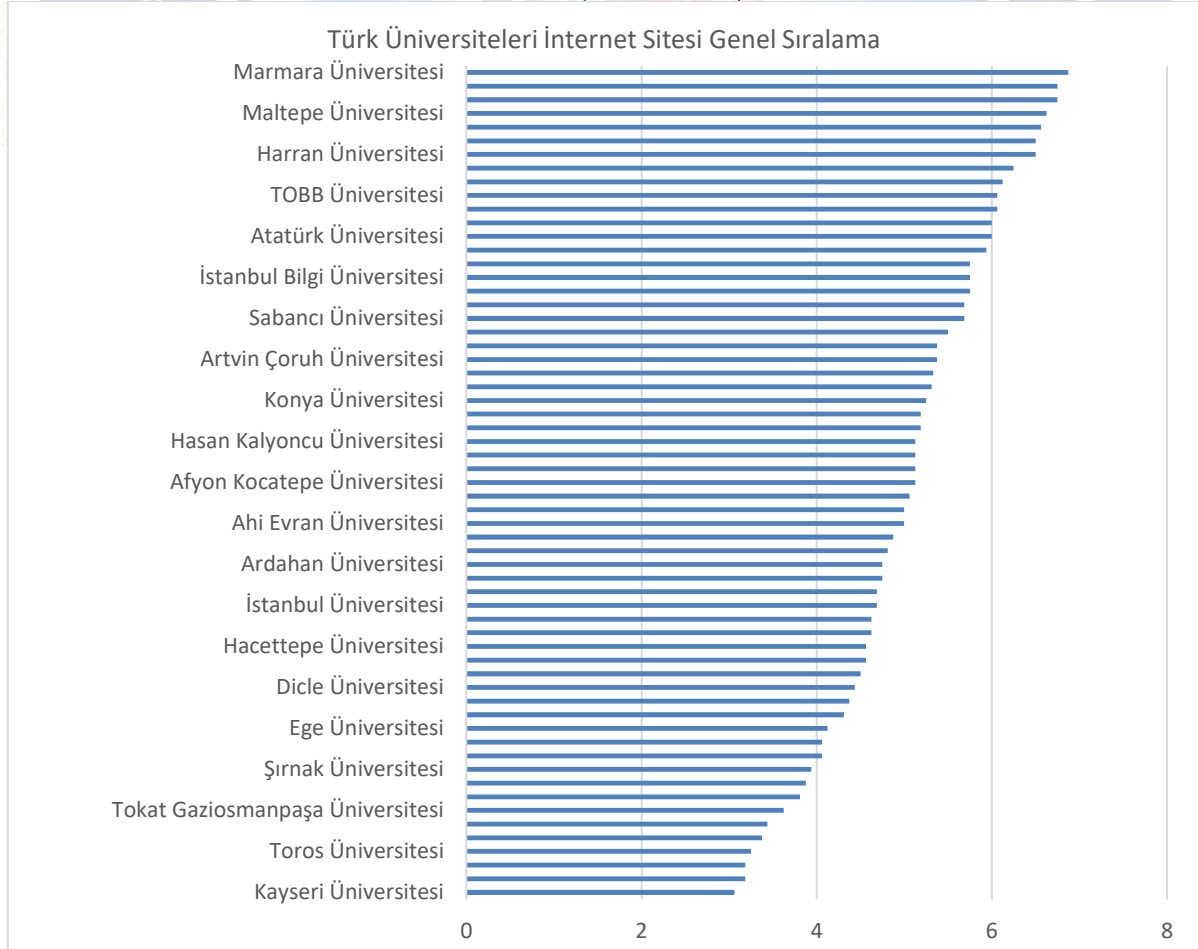
Araştırma konusu olan 60 adet Türk Üniversitelerine ait resmi internet sitelerinin, 16 kritere göre aldıkları puanların sıralanması sonucunda (Tablo 2.), Marmara Üniversitesi'nin genel ortalama puanı itibari ile birinci sırada, Bahçeşehir Üniversitesi'nin ikinci ve Koç Üniversitesi'nin ise üçüncü sırada yer aldıkları görülmektedir. 60 üniversite ortalama değeri 23. basamakta yer almaktadır. Iğdır Üniversitesi genel sıralamada 49. sırada yer alırken, 60 üniversite ortalaması olan 23 basamağın 26 basamak altında yer bulmuştur.

Tablo 2. Türk Üniversiteleri İnternet Sitesi Genel Sıralama (60 Üniversite).

SIRA	ÜNİVERSİTE	GENEL PUAN
1	Marmara Üniversitesi	6,875
2	Koç Üniversitesi	6,75
3	Bahçeşehir Üniversitesi	6,75
4	Maltepe Üniversitesi	6,625
5	Erciyes Üniversitesi	6,5625
6	Harran Üniversitesi	6,5
7	Özyeğin Üniversitesi	6,5
8	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	6,25
9	İstanbul Teknik Üniversitesi	6,125
10	Boğaziçi Üniversitesi	6,0625
11	TOBB Üniversitesi	6,0625
12	Atatürk Üniversitesi	6
13	Bilkent Üniversitesi	6
14	Mersin Üniversitesi	5,9375
15	Çukurova Üniversitesi	5,75
16	İstanbul Bilgi Üniversitesi	5,75
17	Başkent Üniversitesi	5,75
18	Sabancı Üniversitesi	5,6875
19	Acıbadem Üniversitesi	5,6875
20	Kafkas Üniversitesi	5,5
21	Artvin Çoruh Üniversitesi	5,375
22	Işık Üniversitesi	5,375
	GENEL ORTALAMA	5,33125
23	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	5,3125
24	Konya Üniversitesi	5,25
25	Fırat Üniversitesi	5,1875
26	Çanakkale Onsekizmart Üniversitesi	5,1875
27	Afyon Kocatepe Üniversitesi	5,125
28	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	5,125
29	Çankaya Üniversitesi	5,125
30	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	5,125
31	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	5,0625
32	Ahi Evran Üniversitesi	5
33	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	5
34	Mardin Artuklu Üniversitesi	4,875
35	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi	4,8125
36	Akdeniz Üniversitesi	4,75
37	Ardahan Üniversitesi	4,75

38	İstanbul Üniversitesi	4,6875
39	Karadeniz Teknik Üniversitesi	4,6875
40	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	4,625
41	Bitlis Eren Üniversitesi	4,625
42	Dokuz Eylül Üniversitesi	4,5625
43	Hacettepe Üniversitesi	4,5625
44	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	4,5
45	Dicle Üniversitesi	4,4375
46	Kahraman Maraş Sütçü İmamoglu Üniversitesi	4,375
47	Anadolu Üniversitesi	4,3125
48	Ege Üniversitesi	4,125
49	Muş Alparslan Üniversitesi	4,0625
50	Iğdır Üniversitesi	4,0625
51	Şırnak Üniversitesi	3,9375
52	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	3,875
53	Samsun Üniversitesi	3,8125
54	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	3,625
55	Munzur Üniversitesi	3,4375
56	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	3,375
57	Toros Üniversitesi	3,25
58	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	3,1875
59	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	3,1875
60	Kayseri Üniversitesi	3,0625

Türk Üniversiteleri İnternet Sitesi Genel Sıralama (60 Üniversite)

Şekil 5: Türk Üniversiteleri İnternet Sitesi Genel Sıralama (60 Üniversite).

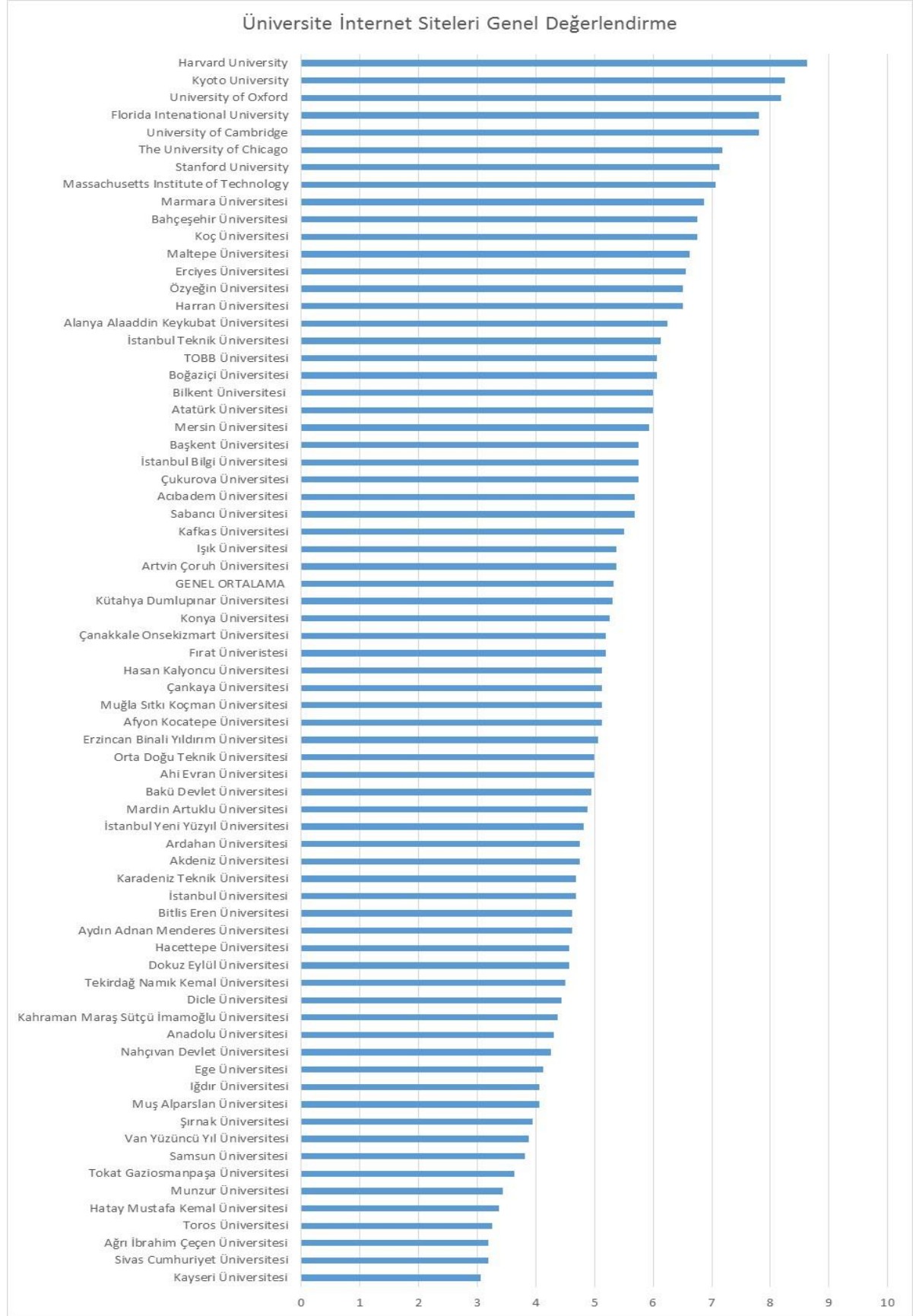
4.4. Üniversitelerin Resmi İnternet Siteleri Genel Puan Sıralaması

Araştırmaya konu olan Türk ve yabancı toplam 70 adet resmi üniversite internet sitesinin genel puan (16 kriterin toplam puanlarına göre) sıralaması dikkate alındığında, Harvard Üniversitesi birinci, Kyoto Üniversitesi ikinci ve Oxford Üniversitesi üçüncü sırada yer almışlardır. Öte yandan ilk 8 üniversitenin tamamının, 10 adet yabancı üniversite tarafından oluşturduğu gözlemlenmiştir. İlk 10 üniversiteden 8 adedi yabancı iken 2 adedi Türk üniversitelerinden oluşmaktadır (Tablo 3). 70 adet üniversite içerisinde Iğdır Üniversitesi, 59. sırada yer almakta iken 31. Sırada yer alan genel ortalamanın 29 basamak aşağısında bulunmaktadır (Şekil 6).

Tablo 3: Üniversiteler Resmi İnternet Sitesi Genel Değerlendirme (70 Üniversite).

ÜNİVERSİTE	PUAN	SIRA	ÜNİVERSİTE	PUAN
Harvard University	8,625	35	Afyon Kocatepe Üniversitesi	5,125
Kyoto University	8,25	36	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	5,125
University of Oxford	8,1875	37	Çankaya Üniversitesi	5,125
University of Cambridge	7,8125	38	Hasan Kalyoncu Üniversitesi	5,125
Florida International University	7,8125	39	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	5,0625
The University of Chicago	7,1875	40	Ahi Evran Üniversitesi	5
Stanford University	7,125	41	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	5
Massachusetts Institute of Technology	7,0625	42	Bakü Devlet Üniversitesi	4,9375
Marmara Üniversitesi	6,875	43	Mardin Artuklu Üniversitesi	4,875
Koç Üniversitesi	6,75	44	İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi	4,8125
Bahçeşehir Üniversitesi	6,75	45	Akdeniz Üniversitesi	4,75
Maltepe Üniversitesi	6,625	46	Ardahan Üniversitesi	4,75
Erciyes Üniversitesi	6,5625	47	İstanbul Üniversitesi	4,6875
Harran Üniversitesi	6,5	48	Karadeniz Teknik Üniversitesi	4,6875
Özyeğin Üniversitesi	6,5	49	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	4,625
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	6,25	50	Bitlis Eren Üniversitesi	4,625
İstanbul Teknik Üniversitesi	6,125	51	Dokuz Eylül Üniversitesi	4,5625
Boğaziçi Üniversitesi	6,0625	52	Hacettepe Üniversitesi	4,5625
TOBB Üniversitesi	6,0625	53	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	4,5
Atatürk Üniversitesi	6	54	Dicle Üniversitesi	4,4375
Bilkent Üniversitesi	6	55	Kahraman Maraş Sütçü İmamoglu Üniversitesi	4,375
Mersin Üniversitesi	5,9375	56	Anadolu Üniversitesi	4,3125
Çukurova Üniversitesi	5,75	57	Nahçıvan Devlet Üniversitesi	4,25
İstanbul Bilgi Üniversitesi	5,75	58	Ege Üniversitesi	4,125
Başkent Üniversitesi	5,75	59	Muş Alparslan Üniversitesi	4,0625
Sabancı Üniversitesi	5,6875	60	Iğdır Üniversitesi	4,0625
Acıbadem Üniversitesi	5,6875	61	Şırnak Üniversitesi	3,9375
Kafkas Üniversitesi	5,5	62	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	3,875
Artvin Çoruh Üniversitesi	5,375	63	Samsun Üniversitesi	3,8125
Işık Üniversitesi	5,375	64	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	3,625
GENEL ORTALAMA	5,3313	65	Munzur Üniversitesi	3,4375
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	5,3125	66	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	3,375
Konya Üniversitesi	5,25	67	Toros Üniversitesi	3,25
Fırat Üniversitesi	5,1875	68	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	3,1875
Çanakkale Onsekizmart Üniversitesi	5,1875	69	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	3,1875
		70	Kayseri Üniversitesi	3,0625

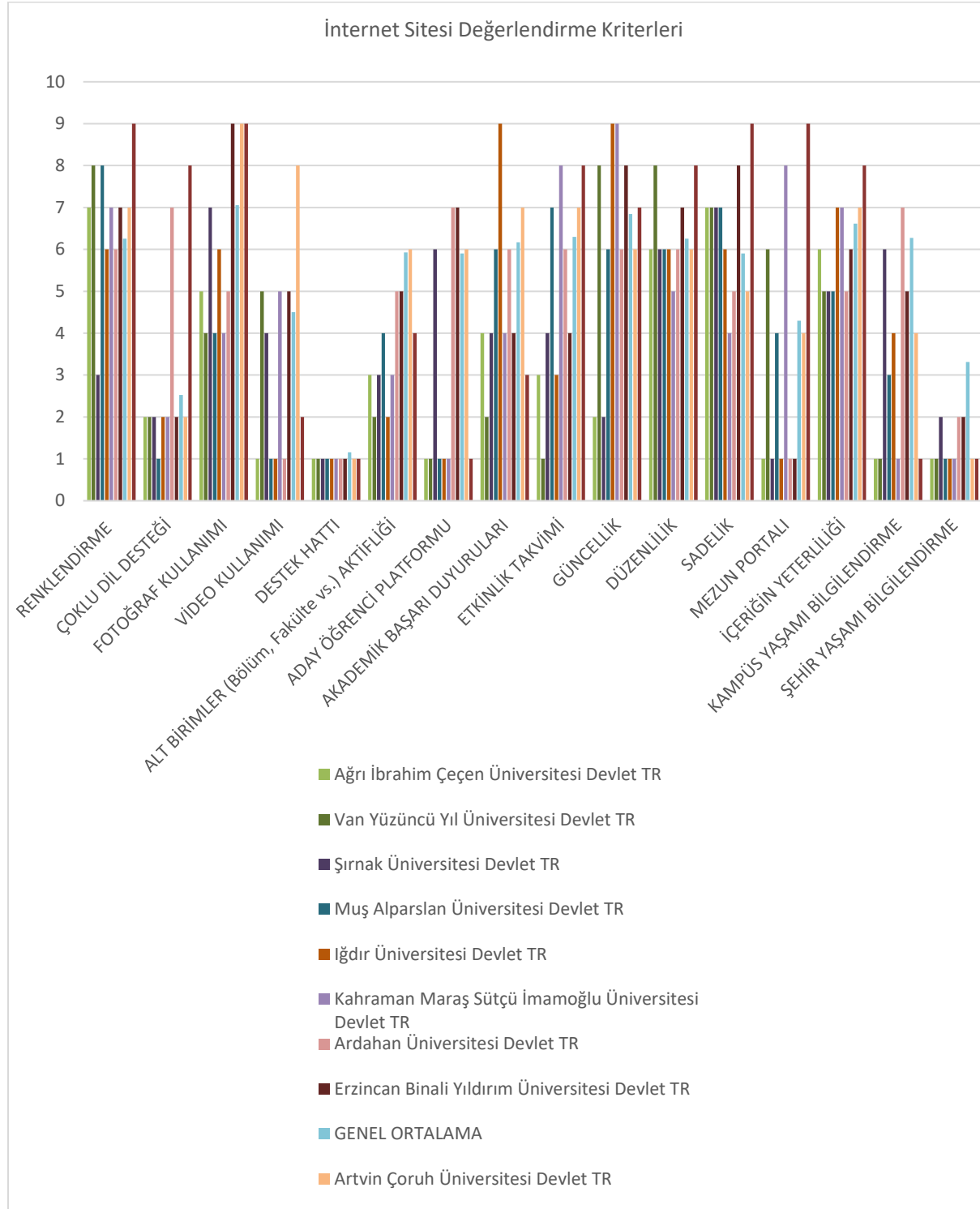
Üniversitelerin Resmi İnternet Siteleri Genel Puan Sıralaması (70 üniversite)

Şekil 6: Üniversiteler Resmi İnternet Sitesi Genel Değerlendirme (70 Üniversite).

4.5. Kriterlere Göre Sıralama

16 adet kriterin başlı başına (üniversitelerden bağımsız olarak) değerlendirilmesi durumunda, incelenen üniversitelerin resmi internet sitelerinin tamamı dikkate alındığında en yüksek puanın fotoğraf kullanımı olduğu, güncelliği ve içerik yeterliliği kriterlerinin ise 2. ve 3. olarak sıralandığı tespit edilmiştir. Buna rağmen destek hattı, çoklu dil desteğinin ve şehir yaşamına ilişkin bilgilendirme kriterleri en düşük performansa sahip özellikler olduğu gözlemlenmiştir. Kriterlere göre en yüksek ve en düşük performanslar aşağıda sıralanmıştır (Şekil 7.).

İnternet sitesi değerlendire kriterlerine göre; Renklendirme kriterinde en yüksek puan Kafkas Üniversitesi olurken, en düşük puan Şırnak Üniversitesi olarak ortaya çıkmaktadır. Çoklu Dil Desteği kriterinde en yüksek puanı Kafkas Üniversitesi alırken, en düşük puanı Muş Alparslan Üniversitesi almıştır. Fotoğraf Kullanımı kriterinde en yüksek puanı Artvin Çoruh Üniversitesi, Kafkas Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi alırken, en düşük puan Muş Alparslan Üniversitesi, Kahraman Maraş Sütçü İmamoğlu Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi almıştır. Video Kullanımı kriterine bakıldığında ise en yüksek puan Artvin Çoruh Üniversitesi olurken, en düşük puanı alan Ardahan Üniversitesi, Iğdır Üniversitesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Destek Hattı kriterinde ise çıkan sonuçlara göre hiçbir üniversite yüksek puan alamamıştır.

Yine internet sitesi değerlendire kriterlerine göre; Alt Birimler (Bölüm, Fakülte vs.) Aktifliği kriterinde en yüksek puanı Artvin Çoruh Üniversitesi alırken, en düşük puanı Iğdır Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi aldığı görülmektedir. Aday Öğrenci Platformu kriterine bakıldığında ise en yüksek puan Ardahan Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi'nin olurken, en düşük puan Iğdır Üniversitesi, Kahraman Maraş Sütçü İmamoğlu Üniversitesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Kafkas Üniversitesi olarak görülmektedir. Akademik Başarı Duyuruları kriterinde en yüksek puanı alan Iğdır Üniversitesi olurken, en düşük puan Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nin aldığı görülmektedir. Etkinlik Takvimi kriterinde en yüksek puanı Kafkas Üniversitesi ve Kahraman Maraş Sütçü İmamoğlu Üniversitesi alırken, en düşük puanı Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi almıştır. Güncellik kriterinde en yüksek puanı Iğdır Üniversitesi ve Kahraman Maraş Sütçü İmamoğlu Üniversitesi alırken, en düşük puanı Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi ve Şırnak Üniversitesi almıştır.

İnternet sitesi değerlendire kriterlerine göre; Düzenlilik kriterinde en yüksek puanı Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Kafkas Üniversitesi alırken, en düşük puanı Kahraman Maraş Sütçü İmamoğlu Üniversitesi aldığı görülmektedir. Sadelik kriterinde en yüksek puan Kafkas Üniversitesi'nin olurken, en düşük puan Kahraman Maraş Sütçü İmamoğlu Üniversitesi'nin olmuştur. Mezun Portalı kriterinde ise en yüksek puanı Kafkas Üniversitesi alırken, en düşük puanı Iğdır Üniversitesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Şırnak Üniversitesi, Ardahan Üniversitesi ve Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi almıştır. İçeriğin Yeterliliği kriterinde en yüksek puan Kafkas Üniversitesi olurken, en düşük puan Şırnak Üniversitesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Ardahan Üniversitesi olmuştur. Kampüs Yaşamı Bilgilendirme kriterinde en yüksek puan Ardahan Üniversitesi olurken, en düşük puan Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Kahraman Maraş Sütçü İmamoğlu Üniversitesi ve Kafkas Üniversitesi olmuştur. Şehir Yaşamı Bilgilendirme kriterinde en yüksek puan Ardahan Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Şırnak Üniversitesi'nin olurken, en düşük puan Iğdır Üniversitesi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Muş Alparslan Üniversitesi, Kahraman Maraş Sütçü İmamoğlu Üniversitesi, Artvin Çoruh Üniversitesi ve Kafkas Üniversitesi'nin olduğu görülmektedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Üniversite resmi internet siteleri ile ilgili yapılan incelemelerde, bazı resmi internet sitelerin üniversiteyi tanıtmayı amaçlamaktan çok üniversite üst yöneticilerini tanıtmayı amaçladığı, kullanıcıların ihtiyaçlarına ve beklentilerine cevap veremediği gözlemlenmiştir. Bu durumun kurumsallaşma açısından olumlu olmadığı, öğrenci ve başarı odaklı olmaktan çok yönetim ve yönetimin başarıları odaklı olduğu sonucuna varılmaktadır. Üniversitelerin hizmetlerini resmi bir internet sitesi ile kullanıcılara sunarken öncelikle kullanıcı dostu estetik bir görsel tasarım ile sunmaları, kullanıcı ziyaretlerinin sürekliliği bakımından en çok faydayı sağlayacak unsurlardan biridir. Yararlanması hedeflenen kullanıcılarının sorunlarına ve ihtiyaçlarına göre hazırlanan üniversite resmi internet siteleri, verilmesi hedeflenen haber, bilgi, belge ve

etkinlik gibi unsurların kullanıcılar tarafından sıkılmadan ve düzenli olarak takip etmelerini sağlayacaktır. Çoklu dil tercihinine sahip üniversite resmi internet sitelerinin uluslararası bir etkileşime katkı sağlayacağı da unutulmamalıdır. Yapılan bu araştırma sırasında gerçekleştirilen analiz ve incelemeler; araştırmaya konu olan 16 kriter içerisinde yer alan alt birimler (bölüm, fakülte vs.) aktifliği ve içerik yeterliliği unsurlarının iç ve dış paydaşlar tarafından sürekli olarak incelendiğini, güncelliğe sahip olmayan üniversite resmi internet sitelerinin mevzu bahis bu konular sebebi ile güvenilirliğini yitirerek imaj kaybına sebep olduğu ortaya çıkarmaktadır. Bunun yanı sıra aday öğrenci platformu, mezun portalı, kampüs ve şehir yaşamı bilgilendirmelerinin ve akademik başarı duyurularının da bir üniversite resmi internet sitesinde güncel olarak mutlaka bulunması gereken bir öge olduğu, öğrencilerin bu alandaki bilgilendirmelerin üniversite tercihlerinde etkili olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu durum üniversite resmi internet sitesinde fotoğraf ve video kullanımı, tanıtım faaliyetleri ve etkinlik takvimlerinin sürekli ve güncel olması gerekliliğini de ortaya koymaktadır.

KAYNAKÇA

- Battleson, B., Booth, A. ve Weintrop, J. (2001). *Usability Testing of An Academic Library Web Site: A Case Study*. The Journal of Academic Librarianship, 27(3), 188-198.
- Bertot, J. C. ve Jaeger, P. T. (2008). *The E-Government Paradox: Better Customer Service Doesn't Necessarily Cost Less*. Government Information Quarterly, 2(25), 149-154.
- Fang, X. ve Holsapple, C. W. (2007). *An Empirical Study of Web Site Navigation Structures' Impacts on Web Site Usability*. Decision Support Systems, 43(2), 476-491.
- Göksel, A. B. ve Yurdakul, N. B. (2006). *Temel Halkla İlişkiler Bilgileri*. Ege Üniversitesi.
- Larrain, G. (1995). *İdeoloji ve Kültürel Kimlik*. Çev. N. Domaniç. İstanbul: Sarmal Yayınevi.
- McLuhan, M. (1966). *Understanding Media: The Extensions of Man*. New York: Signet Book.
- Morley, D. ve Robins, K. (1995). *Kimlik Mekânları*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Norman, D. A. (2013). *Design of Everyday Things: Revised and Expanded*. Hachette. New York.
- Okay A. ve Okay A. (2005). *Halkla İlişkiler: Kavram, Ugulama ve Stratejileri*. Der Yayınları. İstanbul.
- Peltekoğlu, F. B. (2001). *Halkla İlişkiler Nedir*. Beta Yayınları. İstanbul.
- Polat, N. (2002). *Sanal Dünyada Duygusal Doyum*. İletişim. Sayı 16, s. 93-117.
- Robins, D. ve Holmes, J. (2008). *Aesthetics and Credibility in Web Site Design*. Information Processing & Management, 44(1), 386-399.
- Timisi, N. (2003). *Yeni İletişim Teknolojileri ve Demokrasi*. Dost Kitabevi. Ankara.
- Wilcox, D. L., Ault, P. H. ve Agee, W. K. (2006). *Public Relations: Strategies and Tactics*.